

ZDRAVOTNÝ STAV LESOV V ROKU 2020 V BRATISLAVSKOM KRAJI

Valéria Longauerová

Longauerová, V.: Forest health in Bratislava region in 2020. APOL, 2021, vol. 2, no. 2, p. 254–257.

Abstract: In 2020, a total of 272,210 m³ of wood was harvested in the Bratislava region. The largest share of total harvesting for several years in a row has been recorded in the districts of Malacky 72% and Pezinok 22%. Within the Bratislava region, incidental extractions accounted for 47% last year (128,762 m³). The total harvesting was dominated by deciduous trees 147,230 m³, slightly lower were coniferous trees with a volume of 124,980 m³ of wood mass. In the districts, incidental mining was recorded mainly in Malacky (57.4%) and Senec (51.3%).

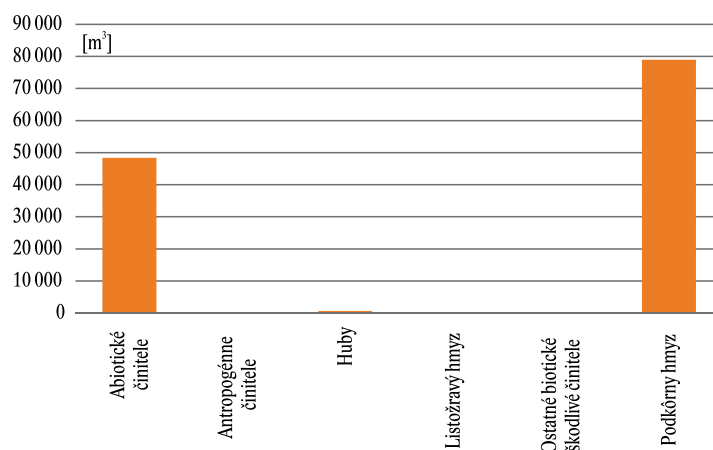
Key words: forest health; Bratislava; biotic agents; abiotic agents

V roku 2020 sa v Bratislavskom kraji vyťažilo celkovo 272 210 m³ dreva, Najväčší podiel celkovej ťažby už niekoľko rokov po sebe evidujeme v okresoch Malacky 72 % a Pezinok 22 %. V rámci Bratislavského kraja náhodné ťažby tvorili v minulom roku 47 %, (128 762 m³). V celkovej ťažbe dominovali listnaté dreviny 147 230 m³ niečo nižšie boli ihličnaté dreviny s objemom 124 980 m³ drevnej hmoty. V okresoch sa náhodné ťažby evidovali najmä v Malackách (57,4 %) a Senci (51,3 %).

Tabuľka 1. Výskyt škodlivých činiteľov v lesoch Bratislavského kraja v roku 2020

Table 1. Occurrence of harmful factors in the forests of the Bratislava Region in 2020.

Činiteľ	Dreviny [m ³]		
	ihličnaté	listnaté	spolu
Abiotické škodlivé činitele	31 058	17 318	48 376
Abiotické činitele	31 058	17 318	48 376
Sucho a úpal	27 050	5 440	32 490
Vietor	4 008	11 878	15 886
Antropogénne škodlivé činitele	30	112	142
Antropogénne činitele	30	112	142
Iné antropogénne	0	3	3
Odcudzenie dreva	24	75	99
Požiare	6	34	40
Biotické škodlivé činitele	78 292	1 952	80 244
Huby	0	696	696
Hniloby	0	217	217
Rakovina a nekróza kôry	0	66	66
Tracheomykózy	0	413	413
Listožravý hmyz	0	284	284
Iný listožravý hmyz	0	170	170
Mniška veľkohlavá	0	114	114
Ostatné biotické škodlivé činitele	0	270	270
Iné biotické	0	270	270
Podkôrný hmyz	78 292	702	78 994
Iný podkôrný hmyz	6	683	689
Lykožrút lesklý	127	0	127
Lykožrút smrekový	6 415	0	6 415
Podkôrník dubový	0	19	19
Podkôrníkové na borovici	71 744	0	71 744
Spolu	109 380	19 382	128 762

Obrázok 1. Podiel jednotlivých skupín škodlivých činiteľov na náhodnej vykonanej ťažbe v Bratislavskom kraji v roku 2020
Figure 1. Share of individual groups of harmful factors in accidental mining in the Bratislava Region in 2020.

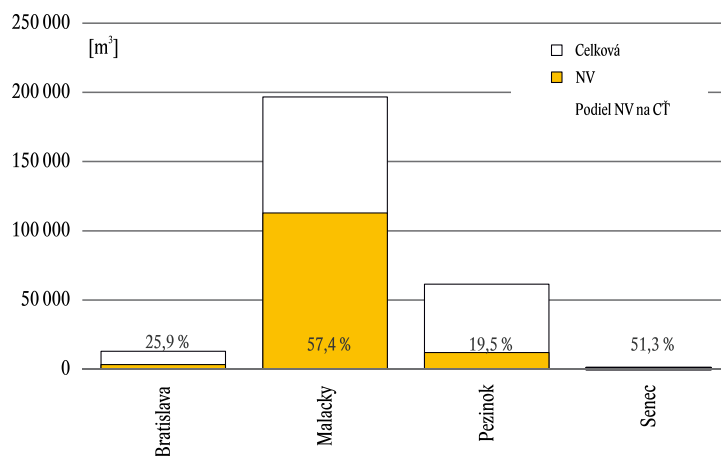
Najvyšší podiel na výške náhodnej ťažby v roku 2020 v Bratislavskom kraji mali biotické škodlivé činitele s podielom 62 %, ktoré poškodili drevnú hmotu v objeme 80 244 m³, oproti roku 2019 je to výrazný pokles (2019/129 979 m³. Podobne ako v roku 2019 ihličnaté dreviny tvorili až 98 % poškodenej drevnej hmoty. Z biotických činiteľov sa najvýraznejšie prejavili podkôrny hmyz 78 994 m³ a podobne ako v minulom roku to boli najmä podkôrnikovité na borovici 71 744 m³.

Abiotické škodlivé činitele prispeli podielom 37,8 % k výške náhodných ťažieb. Z abiotických činiteľov sa najvýraznejšie prejavili sucho a úpal s objemom 32 4920 m³ najmä na ihličnatých drevinách. Vietor poškodili 15 886 m³ drevnej hmoty.

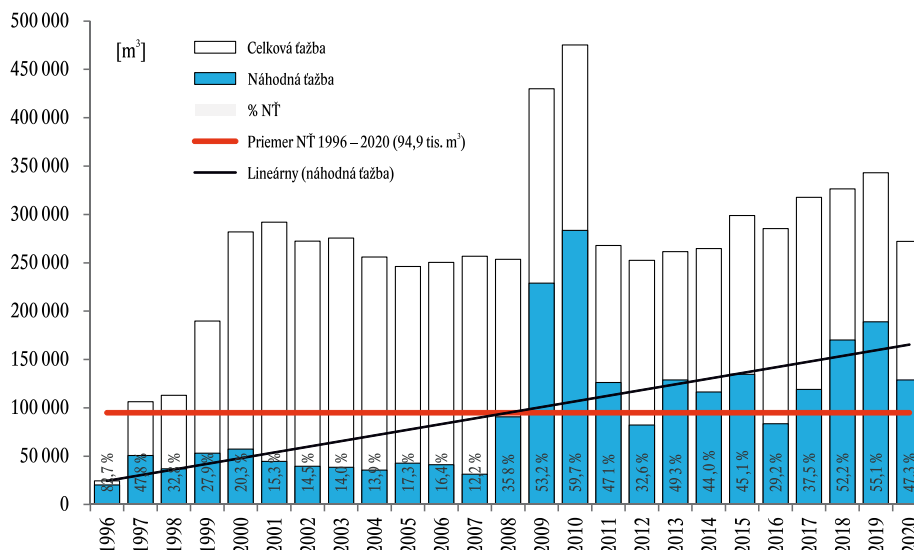
Antropogénne škodlivé činitele v roku 2020 v Bratislavskom kraji len v objeme 0,2 % a to najmä od cudzenia dreva 99 m³ a požiare 40 m³. Škody antropogénnymi činiteľmi boli evidované v podobnom objeme aj minulý rok.

Tabuľka 2. Objem náhodnej a celkovej ťažby v roku 2020 podľa okresov Bratislavského kraja
Table 2. Volume of random and total extraction in 2020 by districts of the Bratislava Region.

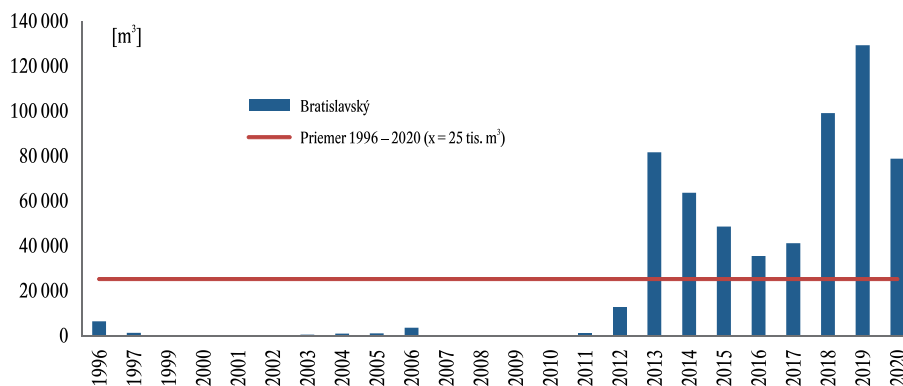
Okresy	Náhodná vykonaná [m ³]			Podiel náhodnej vykonanej na celkovej ťažbe	Celková ťažba [m ³]		
	ihličnaté dreviny	listnaté dreviny	spolu		ihličnaté dreviny	listnaté dreviny	spolu
Bratislava	716	2 641	3 357	25,9 %	887	12 066	12 953
Malacky	105 460	7 412	112 872	57,4 %	117 751	79 000	196 751
Pezinok	3 204	8 754	11 958	19,5 %	6 338	55 047	61 385
Senec	0	575	575	51,3 %	4	1 117	1 121
Spolu	109 380	19 382	128 762	47,3 %	124 980	147 230	272 210

Obrázok 2. Podiel náhodnej vykonanej ťažby na celkovej ťažbe v Bratislavskom kraji podľa okresov v roku 2020
Figure 2. Share of random mining in total mining in the Bratislava Region by district in 2020.

Obrázok 3. Vývoj podielu náhodnej vykonanej ťažby na celkovej ťažbe v Bratislavskom kraji
Figure 3. Development of the share of random mining in total mining in the Bratislava Region.

Obrázok 4. Vývoj vykonanej náhodnej ťažby spôsobenej podkôrným a drevokazným hmyzom v Bratislavskom kraji
Figure 4. Development of random harvesting caused by bark beetles and wood-destroying insects in the Bratislava region.

Prognóza vývoja zdravotného stavu lesov v Bratislavskom kraji

Predpokladáme, že celkový objem náhodnej ťažby v Bratislavskom kraji zostane v roku 2021 približne na rovnakej úrovni ako v roku 2020, respektíve sa mierne zvýši. Zvýši sa pravdepodobne objem kalamitnej ťažby z dôvodu podkôrneho hmyzu ako následok teplých a suchých rokov posledného obdobia. Bude pretrvávajúť zhoršený zdravotný stav borovicových porastov, ktoré sú stále pod zvýšeným tlakom sucha a podkôrných druhov hmyzu. Je preto potrebné zabezpečiť intenzívnejšiu starostlivosť najmä o porasty borovice lesnej, kde možno predpokladať intenzívnejší nárast hynúcich stromov, najmä následkom postupného premnoženia podkôrneho hmyzu. Taktiež je tu stále zvýšené nebezpečenstvo požiarov, najmä na územiach so suchou drevnou hmotou po nespracovaných kalamitách.

Podakovanie

Práca vznikla vďaka finančnej podpore v rámci projektov APVV-19-0601 ForAdapt – financovaný agentúrou APVV a projektu „SLOVLES“ – projekt financovaný z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (prvok 08V0301). Táto publikácia vznikla vďaka podpore v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra pre projekt: Centrum excelentnosti lesnícko-drevárskeho komplexu LignoSilva; (kód ITMS: 313011S735), spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Adresa:

Ing. Valéria Longauerová, PhD.

Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen, T. G. Masaryka 2175/22, SK – 960 01 Zvolen

e-mail: valeria.longauerova@nlcsk.org